

اولین گزارش و شناسایی مولکولی گونه *Rhadinorhynchus sp*

۱۸SrDNA (Acanthocephala)، بر اساس توالی ژن

گیلان عطاران فریمان^{۱*}، الهام نظری جعفرلو^۲

تغییر رنگ و شکل بدن آن می‌شود. همچنین برخی انگل‌های ماهی قادرند در صورت مصرف ماهی بصورت خام یا نیمه پخت به انسان منتقل شده و ایجاد بیماری در انسان کنند (۳). انگل‌های گوارشی، از انگل‌های درونی می‌باشند که ماهیان را آلوده می‌کنند. نماتودها و آکانتوسفال‌ها انواعی از انگل‌های گوارشی هستند که به ماهیان آسیب می‌رسانند (۲). آکانتوسفال‌ها (Acanthocephala) یا کرم‌های خاربر سر حداقل ۱۰۰۰ گونه دارند. این انگل‌های داخلی برای تکمیل چرخه زندگی شان از بندهایان و مهره‌داران بهره می‌برند (۱۸). مهره‌داران میزان‌های نهایی آنها هستند گرچه یافته‌های اخیر اشاره به این دارد که گونه‌های انگلی ماهیان دریایی در اسکوپیدها (squid) به بلوغ می‌رسند (۱۲). این انگل سبب تخریب پرزهای روده است (۲). در طبقه‌بندی سنتی این شاخه سه رده دارد که این رده‌ها بر اساس خصوصیات مورفولوژیکی مانند وجود کیسه‌های لیگامنتی در ماده‌ها، تعداد و نوع غدد سیمانی در جنس نر، تعداد و اندازه قلاب موجود در خرطوم و نوع میزان قابل تشخیص می‌باشند (۸). یکی از رده‌ها پالا آکانتوسفال (Palaeacanthocephala) می‌باشد. پالا آکانتوسفال‌ها Echinorhynchida (Southwell, Macfie, 1925) و Polymorphida (Petrochenko, 1956) است که به ترتیب دارای ۱۰ و ۳ خانواده می‌باشند. این خانواده‌ها با ترتیبی از ویژگی‌هایی مانند پوشش خرطوم، شکل خرطوم، تعداد و شکل غدد سیمانی، وجود خارهای بدنی و ترتیب قرارگرفتن آنها، شکل تخم و نوع میزانشان شناخته می‌شوند (۶). تنوع پالا آکانتوسفال‌ها بخوبی در مطالعات

چکیده

آکانتوسفال‌ها گروهی از انگل‌های گوارشی مهره‌داران و بندهایان هستند که انتشار جهانی دارند. این انگل‌ها در مهره‌داران چون ماهی باعث ایجاد بیماری می‌شوند. بررسی این انگل‌ها برای شناسایی و پیشگیری از آلودگی حائز اهمیت می‌باشد. از روش‌های شناسایی و تاکسونومی موجودات، استفاده از روش شناسایی مولکولی در کنار شناسایی ریخت شناسی است. در این تحقیق کرم‌های انگلی دستگاه گوارش ۵۴ ماهی تون گیلدر Thunnus albacares در سال ۱۳۹۱ بررسی شد. آکانتوسفال‌ها که از گونه‌های انگلی غالب در این ماهیان بودند، از دستگاه گوارش جدا شدند و DNA گونه‌های آکانتوسفال موجود در بانک ژن مقایسه شد. روابط فیلوجنتیکی استنتاج شده از پخشی از ناجیه SSU-rRNA مطالعه شد. توالی گونه ایرانی با توالی گونه متعلق به شاخه آکانتوسفال موجود در بانک ژن مقایسه شد. روابط فیلوجنتیکی استنتاج شده از طبقه آتاپز Maximum Likelihood (ML) در مطالعه حاضر بیانگر مونوفلیتی در میان رده‌های شاخه آکانتوسفال است و رابطه بسیار نزدیک (sister group) گونه ایرانی با Rhadinorhynchus sp با ۹۹٪ بوت استپ (boot strap) حمایت می‌شود. در این مطالعه گونه ایرانی در راسته Echinorhynchida واقع شد نتایج بررسی ریخت شناسی گونه مورد مطالعه با نتایج مولکولی مطابقت نشان داد. این اولین گزارش گونه انگلی آکانتوسفالی ماهیان تن دریای عمان است.

واژگان کلیدی: آکانتوسفال؛ فیلوجنتی؛ گوارش؛ گونه تون؛ SSU rRNA

تاریخ دریافت: ۹۲/۲/۱۹ تاریخ پذیرش: ۹۲/۴/۱۶

مقدمه

نیازهای تغذیه‌ای انسان به خصوص نیاز به پروتئین حیوانی باعث شده است که انسان از دیرباز به تکثیر و پرورش آنها همت گمارد، در این میان آبزیانی مانند ماهی و میگو از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. با وجود کترول بهداشتی و اقدامات پیشگیری کننده از وقوع آلودگی، همواره امکان بروز آلودگی مختلف وجود دارد. آلودگی انگلی ماهیان در این بین اهمیت ویژه‌ای دارد، چرا که باعث کاهش رشد، عقیم شدن ماهی،

*- عضو هیئت علمی و خفسه گروه پژوهشی علوم زیستی دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار، چابهار، ایران. (g.attaran@cmu.ac.ir)
۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جانوران دریا، دانشکده علوم دریایی دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار، چابهار، ایران.

حاضر به منظور شناسایی انگل‌های گوارشی ماهیان تون در ایران که از جمله ماهیان بسیار مهم تجاری است به بررسی فیلوزنیکی گونه انگلی آکانتوسفالی متعلق به جنس Rhadinorhynchus با استفاده از توالی 18SrRNA پرداخته شده است.

مواد و روش کار

جمع‌آوری نمونه‌ها

تعداد ۵۴ نمونه ماهی تون گیدر در سال ۱۳۹۱ از اداره دامپردازی و بازار ماهی بندر چابهار تهیه گردید و به منظور جداسازی انگل غالب دستگاه گوارش، بررسی شدند. نمونه‌های انگلی غالباً، آکانتوسفال بودن که از دستگاه گوارش ماهیان تون گیدر ایران جدا شد. کرم‌ها پس از جداسازی در سرم فیزیولوژی شسته شدند و برخی در اتانول ۹۶٪ و تعدادی در دمای ۲۰- و -۸۰- فریز شد.

استخراج DNA

DNA ژنومی انگل با تغییراتی در روش CTAB توضیح داده شده در مطالعه Thllesson و همکاران استخراج شد (۱۹). پس از نمودن نمونه در ویال ۱/۵ اسی سی، ۵۰۰ میکرولیتر از ۲۰ mM EDTA (CTAB buffer) و ۱/۴M NaCl (۰/۲CTAB) pH=۸ با ۱۰۰ mM TRIS-HCl کیانز (۲۰ mg/ml) به آن افزوده شد. به DNA استخراج شده بسته به اندازه پلت ۳۰ تا ۱۰۰ میکرولیتر آب فاقد نوکلئاز افزوده شد و در دمای ۲۰- نگهداری گردید. جهت بررسی کیفیت DNA استخراج شده، الکتروفورز انجام شد. از بافر TBE و ژل آگارز ۱/۵٪ در الکتروفورز نمونه استفاده گردید و برای رنگ آمیزی ژل از اتیدیوم بروماید استفاده شد. کمیت DNA با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر eppendorf مدل RS۲۳۲C و Viber Lourmat کیفیت باندها با استفاده از دستگاه ژل داک مدل VX۲ ارزیابی گردید.

فیلوزنیکی آزموده نشده است، گرچه نمونه‌برداری تاکسونومیکی گسترده‌تری جهت دانستن الگوهای تکاملی این گروه لازم است (۹). ازدیگر روش‌های رده‌بندی روش مولکولی است. بررسی‌های مولکولی در طبقه‌بندی گونه‌های جانوری، اصلاح نژاد و حفظ گونه‌های زیستی حائز اهمیت هستند. پیشرفت تکنیک‌های مولکولی امکانات جدیدی برای طبقه‌بندی فراهم ساخت و باعث شد اکثر گونه‌ها که از نظر مورفولوژیکی خیلی متفاوت نیستند، طبقه‌بندی و شناسایی شوند (۱۰). در بسیاری تحقیقات زیستی ابزار مولکولی برای ارائه مباحث فیلوزنیکی و شناسایی تاکسون‌ها استفاده می‌شوند. شاخه اکانتوسفال‌ها در تقسیم‌بندی سنتی دارای سه رده Archiacanthocephala (Meyer, 1931) Eoacanthocephala و Palaeacanthocephala (Meyer, 1931)، (Van Cleve, 1936) می‌باشند (۶). در طبقه‌بندی سنتی اکانتوسفال‌ها سه رده داشتند که بر اساس ویژگی‌های مورفولوژیکی Paleacanthocephala، Eoacanthocephala و Archiacanthocephala در شاخه اکانتوسفال حضور داشتند و اخیراً در این شاخه قرار گرفته است (۸). گرچه رده جدید Polyacanthocephala با یک راسته، یک خانواده، یک جنس و ۴ گونه اخیراً پیشنهاد شده است (۷). بر اساس شناسایی‌های مورفولوژیکی در برخی ماهیان خزر و خلیج فارس، گونه‌های مختلفی از اکانتوسفال‌ها شناسایی شده‌اند که اکثر گونه‌ها از رده Palaeacanthocephala هستند، اما اکانتوسفال‌های ماهی تون بررسی نشده است و ماهیان دریای عمان کمتر مورد مطالعه بوده‌اند. داده‌های مورفولوژیکی و مولکولی رابطه بسیار نزدیکی میان روتیفر (rotifer) و آکانتوسفال نشان می‌دهد (۲۰). بیشتر بررسی‌های فایلوزنیکی توالي ۱۸S نشان داده است که اکانتوسفال‌ها یک گروه مونوفایلیتیک می‌باشد (۸). در مطالعه‌ای، آکانتوسفال‌ها، گروهی مونوفایلیتیک (monophyletic) (دارای یک جد مشترک) و مستقل می‌باشند که دارای سه زیر گروه است (۶). در مطالعه

آنالیز فیلوجنی استفاده شده به همراه شماره ثبت آنها در بانک ژنی ذکر شده است.

جدول ۱- اسامی گونه‌ها و شماره ثبت آنها در بانک ژنی که در آنالیز مولکولی این تحقیق استفاده شده است

نام گونه	GenBank No
<i>Rhadinorhynchus</i> sp	مطالعه حاضر
<i>Rhadinorhynchus</i> sp	AY_062433
<i>Pararhadinorhynchus</i> sp	HM545903
<i>Transvena annulospinosa</i>	AY830153
<i>Tenuiproboscis</i> sp	JF94275
<i>Echinorhynchus gadi</i>	AY218123
<i>Pomphorhynchus laevis</i>	AY423346
<i>Echinorhynchus truttae</i>	AY830156
<i>Pseudocorynosoma anatarium</i>	EU267801
<i>Pseudocorynosoma constrictum</i>	EU267800
<i>Bolbosoma vasculosum</i>	JX014225
<i>Andracantha gravida</i>	EU267802
<i>Polymorphus minutus</i>	EU267806
<i>Profilicollis botulus</i>	EU267805
<i>Macracanthorhynchus ingens</i>	AF001844
<i>Floridosentis mugilis</i>	AF064811
<i>Oligacanthorhynchus tortuosa</i>	AF064817
<i>Plagiorhynchus cylindraceus</i>	AF001839
<i>Ibirhynchus dimorpha</i>	GQ981436
<i>Neoechinorhynchus</i> sp	HM545898
<i>Acanthocephalus dirus</i>	AY830151
<i>Chaetonotus</i> sp	JQ798593

نتایج

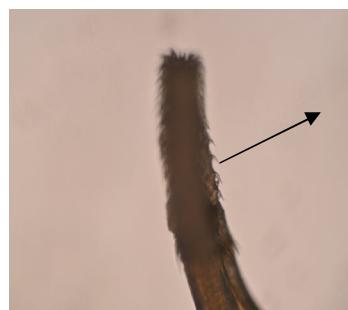
بررسی مورفولوژی گونه نشان داد که گونه‌های انگلی جدا شده بیشترین همولوگی را به گونه *Rhadinorhynchus* sp دارد. خرطوم و خارهای آن در نمونه‌ها بوضوح دیده می‌شد (نگاره ۱). در مطالعه حاضر علاوه بر ماهی گیدر دستگاه گوارش ماهیان دیگری مانند کفسک ماهی، شوریده و زمین کن نیز بررسی شد که در هیچ موردی این انگل مشاهده نشد و در

PCR جهت انجام واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز (PCR) توالی آغازگر و مواد مورد نیاز PCR برای انگل‌های آکانتوسفالی تهیه شد. در این واکنش از پرایمرهای FSa و RSB ۱۸ استفاده شد (۱۶). واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز با استفاده از ۱۵ نانوگرم از DNA استخراجی، dNTP، MgCl₂, PCR Buffer ۱۰x، Taq DNA polymerase و Reverse az پرایمرهای Forward برای میکروولیتری، برای انجام گرفت. سپس لوله‌ای با حجم ۵۰ میکروولیتری، برای انجام واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز در دستگاه ترمومیکسر ependorf مدل ۵۳۳۱ قرار گرفت. در سیکل حرارتی داده شده به دستگاه PCR اپندرف مدل ۵۳۳۱ در ابتدای مدت ۴ دقیقه در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد قرار گرفت، در این دما مولکول دو رشته‌ای DNA بصورت تک رشته‌ای در می‌آید، سپس در یک سیکل ۳۸ تایی که شامل دمای ۹۴ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه جهت دناتوره شدن، دمای ۵۹ درجه سانتی گراد به مدت ۱ دقیقه جهت اتصال پرایمر، دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۲/۵ دقیقه جهت بسط نهایی، و دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۱۰ دقیقه قرار گرفت و سیکل حرارتی پایان یافت. کیفیت باندهای تکثیر یافته به کمک الکتروفورز روی ژل آگارز ۱/۵٪ بررسی گردید و محصول PCR پس از Clean up تعیین توالی Bioedit Ver ۷/۰ گردید. ویرایش توالی‌ها با استفاده از برنامه Rhadinorhynchus sp (۱۳). توالی بدست آمده از

با توالی‌های ژنی ۱۸SrRNA، ۲۱ گروه آکانتوسفالی با استفاده از برنامه ۲ x clastal همتراز شد (۱۴) و آنالیزهای فیلوجنتیکی با استفاده از برنامه MEGA Ver ۵/۰ انجام شد (۱۵). آنالیز مولکولی و ترسیم درخت به روش‌های مختلفی انجام شد که توپوگرافی‌های مشابه داشتند و فقط درختی که با آنالیز Maximum Likelihood (ML) انجام شد در این مقاله آورده شده است. در جدول (۱) اسامی گونه‌هایی که در

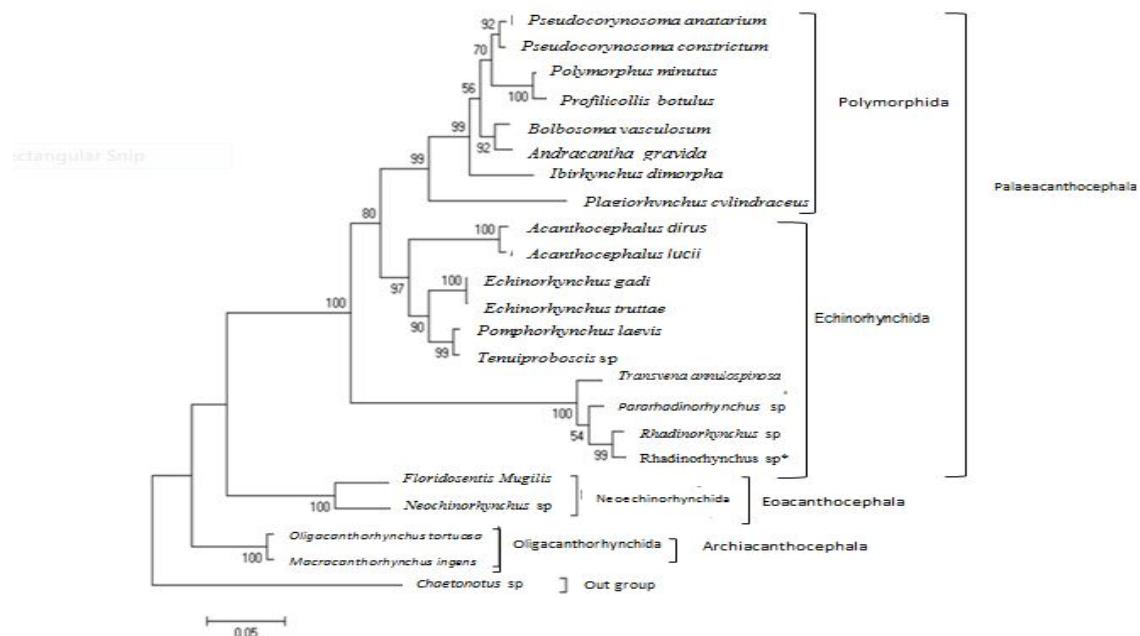
الف

ب

نگاره ۱- الف: نمونه ایرانی انگل‌های آکانتوسفالی جدا شده از دستگاه گوارش ماهی گیدر تصویر گرفته شده با لوب ب: خرطوم و خارهای آن، میکروسکوپ نوری بزرگ نمایی $\times 20$

ماهی گیدر گونه غالب انگل‌های گوارشی آکانتوسفال بود. جهت تایید شناسایی و بررسی مولکولی گونه ایرانی با ۲۱ گونه مشابه از بانک ژنی در منطقه مورد نظر بررسی شد و درخت فیلوجنی با آنالیز ML رسم گردید. بررسی مولکولی حاضر نشان داد که گونه ایرانی شباهت زیادی به گونه Rhadinorhynchus sp دارد که در راسته Echinorhynchida واقع می‌شود و با نام (۱) (CHIAC) در بانک ژنی ثبت خواهد شد. آنالیز نشان داد که گونه‌ها در ۴ کلاد (Clade) قرار می‌کنند این ۴ کلاد معرف راسته‌های سه رده از آکانتوسفال‌ها هستند که گونه ایرانی در کلاد Echinorhynchida می‌باشد، قرار یکی از دو راسته Palaeacanthocephala می‌باشد، قرار گرفت (نگاره ۲). این کلاد با ۱۰۰٪ Bootstrap حمایت می‌شود و Rhadinorhynchus sp ایران با ۹۹٪ Bootstrap گونه خواهی Rhadinorhynchus sp با Transvena annulospinosa و Parahadinorhynchus sp با ۹۰٪ Bootstrap حمایت Bootstrap مونوفایلی است.

نگاره ۲- درخت فیلوجنی رسم شده بر اساس توالی ژنی قسمتی از ژن SSU با استفاده از آنالیز ML. اعداد بوت استرپ با replication 1000 را نشان می‌دهد. گونه outgroup به عنوان Chaetonotus sp در نظر گرفته شده است. گونه ایرانی با علامت * مشخص شده است. در مطالعه حاضر بوت استرپ‌های بالای ۵۰٪ در شکل نشان شده است.

بحث

اخیراً به عنوان سیستر گروپ (گروه خواهری) آکانتوسفال‌ها قرار گرفته است گرچه پیشتر sister group گروهی بود که آکانتوسفال و Seisonidea را در بر می‌گرفت (۱۲). روابط میان رده‌های آکانتوسفال‌ها قابل بررسی است. در درخت رسم شده مطالعه حاضر رابطه‌ای را میان رده‌های شاخه آکانتوسفال نشان می‌دهد و Palaeacanthocephala رابطه خواهری با Eoacanthocephala نشان می‌دهد، ترکیبی از این دو رده کلادی را تشکیل می‌دهد که رابطه خواهری را با Archiacanthocephala بیان می‌کند. مونوفایلی آکانتوسفال‌ها در این مطالعه دیده می‌شود. این فرضیه که آکانتوسفال‌ها گروه مستقل و مونوفایلی هستند و شامل سه ساب کلادند (سه زیر گروه) (subclade) که هریک از این ساب کلادها طبق رده‌بندی جدید نماینده یک رده می‌باشد، حمایت شده است (۶). بر اساس مطالعه ای که بر پایه آنالیز کامل ژن 18S-rRNA انجام شد، این فرضیه که Archiacanthocephala رده پایه در فایلوم آکانتوسفال هستند و گروه خواهری کلادی می‌شوند که مشکل از Paleacanthocephala و Eoacanthocephala هستند، تایید شد (۸). در مطالعه حاضر نیز Archiacanthocephala بصورت رده پایه قرار گرفت. در میان گونه‌های مورد بررسی در مطالعه ما در دو راسته Polymorphida و Echinorhynchida قرار می‌گیرد و طول این شاخه در تگزای (taxa) آکانتوسفال‌ها طویل‌تر از طول شاخه تگزای Eoacanthocephala و Paleacanthocephala می‌باشد که نشان‌دهنده واگرایی پیشتر در رده Paleacanthocephala می‌باشد. بررسی انجام شده بر اساس 18SrRNA نیز گونه‌ها را در دو راسته ذکر شده بیان نموده و طول شاخه Palaeanthocephala را بیش از دو رده دیگر نشان داده است (۸). گونه ایرانی Rhadinorhynchus sp در راسته Echinorhynchida واقع شد که یکی از دو راسته Palaeacanthocephala می‌باشد. رابطه خواهری گونه ایرانی با گونه Rhadinorhyncus sp ثبت شده در ژن بانک در این

گرچه مطالعات انجام شده درمورد انگل‌های گوارشی تون در ایران بسیار کم می‌باشد اما مطالعات بسیاری در مورد انگل‌های گوارشی و کرمی شکل ماهیان صورت گرفته است. مطالعه انگل‌های نماتودی *Anisakis* sp و *Contraecaecum* sp ماهی تون *Scomberomorus Commerson* در خلیج فارس انجام شده است (۵). در ایران، بررسی‌های آلدگی انگل‌های کرمی شکل داخلی ماهیان مختلف، از لحاظ شدت آلدگی و اثرات پاتولوژیکی صورت گرفته است. در مطالعه‌ای پس از بررسی ماهی ازون برون شیوع و شدت آلدگی انگل آکانتوسفالی پلیورینکوئیاس پلاگی سفالوس را در فصل بهار بیش از زمستان گزارش نموده‌اند (۱). در مطالعه حاضر اگرچه هدف یافتن میزان شیوع انگل‌ها و شدت آلدگی آنها بوده است ولی در نمونه‌های مورد بررسی به منظور یافتن انگل غالباً، ماهی‌ها در زمستان آلدگی انگلی کمتری نسبت به فصل بهار و تابستان داشتند. انگل Rhadinorhynchus sp توسط موبدي تصویر برداری شده اما گزارش داده نشده است. مکان نمونه برداری و نوع ماهی نیز ذکر نگردیده است (۴). گونه‌های مختلفی از آکانتوسفال‌های ماهیان گزارش شده است اما در ایران آکانتوسفال ماهی تون تاکنون گزارش نشده است. شناسایی Rhadinorhynchus sp مولکولی مطالعه حاضر گونه sp را در ماهی تون گیدر تایید می‌کند. بررسی‌های فیلوجنتیکی داده‌های حاصل از 18SrRNA نشان داده است که آکانتوسفال‌ها ارتباط نزدیکی با روتیفرها دارند و احتمالاً آکانتوسفال‌ها با دو رده Monogononta و Bdelloidea نسبت به دیگر رده روتیفرها یعنی Seisonidea ارتباط نزدیکتری دارند (۱۷). این رده از روتیفرها همراه با آکانتوسفال‌ها کلادی را تشکیل می‌دهند که Syndermata می‌شود (۱۷ و ۱۲). همچنین آکانتوسفال‌ها با Bdelloidea رابطه بسیار نزدیک Bdelloidea (sister group) (دارند (۱۱). Eurotatoria که در آن Monogononta در ارتباط بسیار نزدیک با هم قرار می‌گیرند،

- persian gulf, Wold Journal of Fish and Marine Science. 5(3): 310_314.
- 6- Amin, O.M. (1985): Classification. In: Crompton DWT, Nickol BB (eds)Biology of the acanthocephala. Cambridge University Press, London. p: 27–72.
 - 7- Amin, O.M. (1987): Key to the families and subfamilies of Acanthocephala with the erection of a new class (Polyacanthocephala) and a new order (Polyacanthorhynchida). J. Parasitol. 73: 1216–1219.
 - 8- Garcia varela, M. G., Perez Ponce Deleo, N. P., Dela Torre, M.P., Cummings, S.S., Sarma Laclette, J.P. (2000): Phylogenetic relationships of Acanthocephala based on analysis of 18S ribosomal RNA gene sequences. J.Mol. Evol. 50: 532–540.
 - 9- Garcia-Varela, M., Nadler, S.A. (2006): Phylogenetic relationships of palaeacanthocephala (Acanthocephala) inferred from SSU ana LSU rDNA gene sequences . J. Parasitol. 91(6): 1401-1409.
 - 10- Godfray, H.C.J. (2002): Challanges for taxonomy_ the discipline will have to reinvent itself if it is to survive and flourish. Nature. 417: 17-19.
 - 11- Garey, R.J., Schmidt-Rhaesa, A., Near, T.J., Nadler, S.A. (1998): The evolutionary relationships of rotifers and acanthocephalans. Hydrobiologia. 387: 83–91.
 - 12- Herlyn, H., Piskurek, O., Schmitz, J., Ehlers,U., Zischler, H. (2003): The syndermatan phylogeny and the evolution of acanthocephalan endoparasitism as inferred from 18S Rdna. Mol. Phylogenetic. Evol. 26: 155-164.
 - 13- Hall, A.T. (1999): BioEdit:a user friendly biological sequence aligment editor and analysis program for windows 95/98/NT. ucleic Acid Symposium Series. 41: 95-98.
 - 14- Jeanmougin, F., Thompson, J.D., Gouy, M., Higgins, D.G., Gibson, T.J. (1998). Multiple sequence alignment with Clustal X. Trends. Biochem. Sci. 23: 403–405.
 - 15- Kumar, S., Tamura, K., Nei, M. (1994): MEGA: Molecular Evolutionary Genetics Analysis software for microcomputers. Comput. Appl. Biosci. 10 (2): 189–91.

مطالعه با ۹۹٪ بوت استرپ (Bootstrap) حمایت می‌شود و با ۱۰۰٪ حمایت بوت استرپ در خانواده Rhadinorhynchidae واقع می‌شود که واگرایی بیشتری نسبت به دیگر خانواده‌ها در دو راسته ذکر شده نشان می‌دهد. بر اساس آنالیز 18S-rRNA و با آنالیز ML طول شاخه بیشتری برای کلادی شامل (*Rhadinorhynchus sp*, *Transvena annulospinosa*) که هر دو در خانواده Rhadinorhynchidae قرار دارند – نسبت به سایر کلادها در درخت نشان داده شد (۹). بطور کلی می‌توان نتیجه گرفت بررسی‌های مولکولی نقش مهمی در طبقه‌بندی اکانتوسفال‌ها داشته و می‌توان از آنالیزهای مولکولی جهت تاکسونومی گونه‌ها بهره برد و جایگاه فیلوزنیکی آنها را مشخص نمود. نتیجه کلی این تحقیق موقعیت فیلوزنیکی گونه ایرانی را نشان داد و همینطور مشخص گردید که اکانتوسفال‌ها از انگل‌های غالب ماهیان تن دریای عمان می‌باشد.

فهرست منابع

- ۱- اصغر زاده کافی، ا، حاجی مرادلو، ع. (۱۳۸۱): بررسی شیوع انگل‌های کرمی دستگاه گوارش ماهی ازوں بروون *Acipenser stellatus* صید شده از سواحل جنوب شرقی دریای خزر. دومین همایش ملی منطقه ای ماهیان خاویاری رشت. ۷۱-۷۴.
- ۲- پیغان، ر، حقوقی راد، ن، یوسف دزفولی، ع. (۱۳۸۲): بررسی آلدگی ماهی حولا سفید *Stromateus cinereus* و هامور چرب خلیج فارس *Epinephelus coioides* به انگل‌های کرمی، پژوهش و سازندگی. ۶۲: ۴۹-۵۵
- ۳- پیغان، ر. (۱۳۸۰): انگل‌ها و بیماری انگل‌ماهی، چاپ اول، انتشارات نوریخش، تهران، ایران. ۷: ۷۶-۵۳
- ۴- توکل، س، جلالی جعفری، ب، حلاجیا، ع. (۱۳۸۷): انگل‌های اکانتوسفال و گونه‌های شناسایی شده در ایران، چاپ اول، انتشارات پرتو واقعه با همکاری انتشارات دانش نگار تهران، ایران. ۱۰۷-۷۵، ۴۰-۱۵
- ۵- Adel, M., Azizi, H.R., Nematolahi, A. (2013): *Scomberomorus commerson*, a new paratenic host of *Contracaecum* sp. and *Anisakis* sp (Nematoda:Anisakidae) from

- 16- Medlin, L.K., Elwood, H.J., Stickel, S., M.L. Song (1988): The characterization of enzymatically amplified eukaryotic 16s-like rRNA-coding regions. Gene. 71: 491-499.
- 17- Ruppert, E.E., Fox, R.S. , Barnes, R.D. (2004): Invertebrate Zoology: A Functional Evolutionary Approach. 7th Edition. Thomson, Brooks/Cole, Belmont. P: 1-963.
- 18- Schmidt, G. D. (1973): Resurrection of Southwellina Witenberg, 1932, with a description of Southwellina dimorpha sp. n., a key to genera inPolymorphida (Acanthocephala). J. Parasitol. 59: 299.
- 19- Thllesson, M. (2000): Increasing fidelity in parsimony analysis of dorid nudibranches by differentioal weighting, or a total of two genes. Mol .Phylogen. Evol. 16(2): 161-172.
- 20- Wallace, R.L., Claudia, R., Giulio, M. (1996): A cladistic analysis of pseudocoelomates (aschelminth) morphology. Invertebr Biol. 2: 104–112.